

BHARATI VIDYAPEETH

School of Performing Arts

SYLLABUS

CERTIFICATE COURSES - UNDER BHARATI VIDYAPEETH

LIGHT MUSIC

SYLLABUS

Foundation to Higher Certificate level 2

भारती विद्यापीठ

स्कूल ऑफ परफॉर्मिंग आर्ट्स, पुणे (भारत)

सुगम संगीत अभ्यासक्रम

प्राथमिक परीक्षा

एकूण गुण – ५०

परीक्षेचा कालावधी – १५ मी.

किमान गुण – १८

एकूण तास – ५०

सैद्धांतिक :

एकूण गुण – १५

- १) या अभ्यासक्रमासाठी लेखी परीक्षा नसेल परंतु सैद्धांतिक विषयाचा अभ्यासक्रम प्रात्यक्षिक परीक्षेच्या वेळी विचारण्यात येईल.
- २) व्याखा – स्वर, शुद्ध स्वर, कोमल स्वर, तीव्र स्वर, आरोह, अवरोह. पकड, अलंकार, राग, ताल आणि लय.
- ३) वाद्यांची माहिती – हार्मोनियम व तबला.

प्रात्यक्षिक :

स्वरशास्त्र -

एकूण गुण – ३५

१. खालील ०५ स्वरांकरांचा अभ्यास.

अ) सा रे ग म ____

आ) सारे रेग ____

इ) सारेग रेगम ____

ई) सारेसा रेगरे ____

उ) सारेगम रेगमप ____

२) शुद्ध स्वर, कोमल स्वर, तीव्र स्वर लावण्याची क्षमता.

३) यमन, भूप आणि काफी या रांगांची ओळख (आरोह, अवरोह, पकड, आलाप, तान)

४) ताल व ठेका परिचय – कहरवा, धुमाळी, दादरा.

५) सरल भावगीते – श्री. गजानन वाटवे, अशोक पत्की व श्रीधर फडके रचित (कोणतेही दोन)

६) अभंग / भक्तीगीत (कोणतेही दोन)

७) सरल चित्रपट गीते हिंदी / मराठी भाषेतील (कोणतेही दोन)

प्राथमिक परीक्षा अभ्यासक्रम समाप्त

भारती विद्यापीठ

स्कूल ऑफ परफॉर्मिंग आर्ट्स, पुणे (भारत)

सुगम संगीत अभ्यासक्रम

प्रमाणपत्र परीक्षा - भाग १

एकूण गुण - ७५

परीक्षेचा कालावधी - २० मी.

किमान गुण - २७

एकूण तास - ६०

सैद्धांतिक :

एकूण गुण - १५

या अभ्यासक्रमासाठी लेखी परीक्षा नसेल परंतु सैद्धांतिक विषयाचा अभ्यासक्रम प्रात्यक्षिक परीक्षेच्या वेळी विचारण्यात येईल.

- १) रागांची माहिती - अ) खमाज आ) दुर्गा इ) भीमपालसी
२) ताल व ठेक्यांची माहिती - अ) रूपक आ) झपताल इ) भजनी ठेका
३) व्याख्या - भावगीत, सुगम संगीत, लोकसंगीत, भारुड व नाट्यगीत.

प्रात्यक्षिक :

एकूण गुण - ६०

१ मागील परिक्षेतील स्वर अधिक चांगल्या प्रकारे लावत येणे.

२ खालील ०५ स्वरांकरांचा अभ्यास.

- अ) सागरेसा रेमगरे _____
आ) सारेगसा रेगमरे _____
इ) साग रेम _____
ई) सारेगमप रेगमपध _____
उ) सारेसाग रेगरेम _____

३) खालील रागांचा अभ्यास व एक-एक बंदिश (आलाप तांनासह) गाण्याची क्षमता.

- अ) खमाज आ) दुर्गा इ) भीमपालसी

४) तालांचा अभ्यास -

- अ) रूपक आ) झपताल इ) भजनी ठेका

५) शब्दोच्चार्याचे तंत्र - अ) स्वर व व्यंजन उच्चार आ) अनुस्वरांचे उच्चारण

६) सरल कविता वाचन

७) गीत अभ्यास

अ) सुधीर फडके रचित दोन भावगीतांचा अभ्यास.

आ) भक्तीगीत – २ गीतांचा अभ्यास

इ) संत. एकनाथ महाराज रचित कोणतेही एक भारुड गाता येणे .

ई) कोणतेही एक नाट्यगीत गाता येणे .

८) वाद्यांची माहिती - व्हायोलिन व ढोलकी

प्रमाणपत्र परीक्षा - भाग १ अभ्यासक्रम समाप्त

भारती विद्यापीठ

स्कूल ऑफ परफॉर्मिंग आर्ट्स, पुणे (भारत)

सुगम संगीत अभ्यासक्रम

प्रमाणपत्र परीक्षा - भाग २

एकूण गुण - १२५

एकूण तास - ६५

सैद्धांतिक :

एकूण गुण - ५०

किमान गुण - १८

परीक्षेचा कालावधी - २ तास

या अभ्यासक्रमासाठी लेखी परीक्षा घेण्यात येईल.

१) व्याख्या - स्वर, शुद्ध स्वर, कोमल स्वर, तीव्र स्वर, आरोह, अवरोह, अलंकार.

२) राग - व्याख्या आणि यावर्षीच्या रागांचा शास्त्रीय अभ्यास.

अ) देश

आ) भैरव

इ) बागेश्री

३) तालांचा शास्त्रीय अभ्यास

अ) केहरवा

आ) दादरा

इ) धुमाळी

ई) रूपक

उ) झपताल.

४) भावगीत - शब्दाची व्याख्या व माहिती, इतिहास तसेच श्री. गजानन वाटवे यांचे सुगम संगीतातील योगदान.

५) लोकसंगीत - व्याख्या आणि माहिती तसेच अभंग, भारुड याबद्दल माहिती.

६) नाट्यसंगीत - माहिती व संगीत नाटकांची नावे.

७) पं. भातखंडे स्वरलेखन पद्धतीची माहिती तसेच अभ्यासक्रमातील ताल लिपीबद्ध करण्याची क्षमता.

८) सुगम संगीत गायकांची माहिती.

९) सुगम संगीताला उपयुक्त अशी स्वरलिपी.

प्रात्यक्षिक :

एकूण गुण - ७५

किमान गुण - २७

परीक्षेचा कालावधी - २० मी.

१) खालील रागांमध्ये एक बंदिश आलाप व तानांसह गाण्याची क्षमता.

अ) देश

आ) भैरव

इ) बागेश्री

२) खालील तालांचा अभ्यास

अ) एकताल

आ) त्रिताल / तीनताल

इ) चाचर / खेमटा

३) गीतांचा अभ्यास व गायन

भावगीत –

- गीत रामायणातील एक रचना.
- यशवंत देव यांचे एक गीत.
- दत्ता डावजेकर / राम फाटक यांचे एक गीत.

गोंधळ – या प्रकारातील एक रचना.

नाट्यगीत – संगीत मानापमान / संगीत कट्यार काळजात घुसली मधील एक नाट्यगीत आणि थोडक्यात विस्तार.

चित्रपट गीत - हिंदी भाषेतील कोणतीही दोन गाणी (स्वर – तालात गाण्याची क्षमता.

प्रमाणपत्र परीक्षा- भाग २ अभ्यासक्रम समाप्त

भारती विद्यापीठ

स्कूल ऑफ परफॉर्मिंग आर्ट्स, पुणे (भारत)

सुगम संगीत अभ्यासक्रम

उच्च प्रमाणपत्र परीक्षा - भाग १

एकूण गुण - २००

एकूण तास - ७०

सैद्धांतिक :

एकूण गुण - ७५

किमान गुण - २७

परीक्षेचा कालावधी - ३ तास

या अभ्यासक्रमासाठी लेखी परीक्षा घेण्यात येईल.

- १) रागांचा अभ्यास - अ) कलावती आ) पिलु इ) मालकंस
- २) तालांचा शास्त्रीय अभ्यास आणि लिपिबद्ध करण्याची क्षमता.
अ) त्रिताल / तीनताल आ) एकताल इ) चाचर ई) तेवरा
- ३) संगीत नाटकांचा इतिहास, संगीत नाटकांमध्ये काम करणाऱ्या कलाकारांची माहिती, संगीतकार इत्यादि.
- ४) गझल - काव्य प्रकार व गायन प्रकाराविषयी विस्तृत माहिती, गझल गायकांविषयी माहिती.
- ५) चित्रपट संगीत - यामध्ये उपयुक्त विविध प्रकारांविषयी माहिती. गायक कलाकार व संगीतकारांविषयी सविस्तर माहिती.
- ६) श्री. सुधीर फडके, श्री. यशवंत देव, पं. हृदयनाथ मंगेशकर यांच्या शैलींचा अभ्यास.

प्रात्यक्षिक :

एकूण गुण - १२५

किमान गुण - ४४

परीक्षेचा कालावधी - २५ मी.

१) राग गायन - बंदिश व आलाप तानांसह सादर करणे.

अ) कलावती

आ) पिलु

इ) मालकंस

२) तालांचा अभ्यास -

अ) त्रिताल / तीनताल आ) एकताल

इ) चाचर

ई) तेवरा

३) गाण्यांचा अभ्यास -

अ) पं. हृदयनाथ मंगेशकरांनी स्वरबद्ध केलेल्या गाण्यांचा अभ्यास (किमान २ गाणी)

आ) श्री. राम फाटक यांची एक रचना गाण्याची क्षमता .

इ) मेहंदी हसन तसेच बेगम अख्तर यांनी गेलेल्या दोन गझल गाण्याची क्षमता

ई) लावणी गाण्याची क्षमता.

उ) चित्रपट संगीत - कल्याणजी- आनंदजी, लक्ष्मीकांत प्यारेलाल यांनी स्वरबद्ध केलेली कोणतीही एक रचना.

उच्च प्रमाणपत्र परीक्षा - भाग १ अभ्यासक्रम समाप्त

भारती विद्यापीठ

स्कूल ऑफ परफॉर्मिंग आर्टस्, पुणे (भारत)

सुगम संगीत अभ्यासक्रम

उच्च प्रमाणपत्र परीक्षा - भाग २

एकूण गुण - २५०

एकूण तास - ७०

सैद्धांतिक :

एकूण गुण - १००

किमान गुण - ३५

परीक्षेचा कालावधी - ३ तास

या अभ्यासक्रमासाठी लेखी परीक्षा घेण्यात येईल.

- १) रागांचा अभ्यास - अ) तोडी आ) दरबारी कानडा इ) भैरवी
- २) स्वरयंत्राची माहिती, आवाज निर्मितीचे तत्व, रियाजाचे तंत्र.
- ३) श्वासाच्या व्यायामास उपयुक्त प्राणायाम, गायकासाठी उपयुक्त बैठक.
- ४) भावगीतातील उपप्रकार - अ) एकल गीत आ) युगल गीत
इ) समूह गीत ई) बाल गीत
- ५) पं. श्रीनिवास खळे, श्री. श्रीधर फडके यांचे भावगीतातील योगदान.
- ६) खालील संकल्पनांची माहिती - अ) संगीत दिग्दर्शन आ) संगीत संयोजन
इ) पार्श्वगायन ई) पार्श्वसंगीत
- ७) काही निवडक गाण्यांचे रसग्रहण.
- ८) जिंगल ह्या विषयाची माहिती.

प्रात्यक्षिक :

एकूण गुण - १५०

किमान गुण - ५३

परीक्षेचा कालावधी - २५ मी.

- १) राग गायन - (बंदिश विस्तारासह सादर करणे.)
अ) तोडी आ) दरबारी कानडा इ) भैरवी
- २) पं. श्रीनिवास खळे यांच्या रचना (किमान २ गाणी)
- ३) श्री. अशोक पत्की यांच्या रचना. (किमान एक गाणी व २ जिगल्स)
- ४) युगल गीत, समूह गीत, बालगीत गाण्याची क्षमता.
- ५) उ.गुलाम अली, जगजीत सिंघ यांनी गायलेली कोणतीही एक गझल.

उच्च प्रमाणपत्र परीक्षा - भाग २ अभ्यासक्रम समाप्त